

Història Mundial de la Noviolència i la Pau

Docent: Xavier Garí de Barbarà

Curs 2024-25: UNED Sènior Barcelona

Hores lectives: 30

Dia i hora: Divendres de 9 a 11 h

Idioma: Català

Calendari: febrer: 14, 21 i 28

març: 7, 14, 21 i 28

abril: 4, 11 i 25

maig: 9, 16 i 30

juny: 13 i 20

Introducció

Ha existit una Història Mundial de la Pau? Realment sí, i ha estat molt més rellevant del què coneixen els joves i adults, la opinió pública i el gruix de la societat en general. Es més, sense una Història Mundial de la Pau hauria estat impossible que la humanitat hagués arribat viva, generació rere generació, fins a l'actualitat. El problema és l'excessiu i exagerat punt de vista violent i bel·licista de la Història de la Humanitat, en la què es fa una extremada historiografia de matances, genocidis i tiranies. N'hi ha hagut sens dubte, i cal explicar-les bé i parlar d'això tant com sigui necessari per a sensibilitzar als ciutadans sobre els seus greus perills. Però ocultar tota l'altra visió d'Història pacífica i pacifista que ha estat tan predominant -tot i que discreta i sovint silenciosa- és una falsedat que només condueix a convèncer a la societat que la violència és inevitable i, no només això, sinó que acaba essent l'únic remeï per a convertir el món en un lloc millor, quan és just al contrari.

Objectius

1. Conèixer què és la pau, la violència i la noviolència.
2. Aprendre sobre els grans referents pacifistes i noviolents.
3. Endinsar-se en cada èpica històrica per a rescatar les grans aportacions dels moviments socials per la justícia i la pau.
4. Comprendre quines han estat les causes de les violències en la Història, i quines han estat les aportacions de la Pau per a revertir-les.
5. Entendre que els lideratges mundials no només han estat violents sinó també, i sobretot, proactius vers una societat millor i un món més humà.
6. Anàlisi de les diferents etapes històriques en funció de les seves fonts, respecte als

recorreguts de Pau i Noviolència.

7. Estudi de l'Edat Antiga, segons les seves fonts.
8. Estudi de l'Edat Medieval, segons les seves fonts.
9. Estudi de l'Edat Moderna, segons les seves fonts.
10. Estudi de l'Edat Contemporània, segons les seves fonts.

Programa

1. Introducció de conceptes: Pau, conflicte, violència i noviolència.
2. La Ciència Històrica: definició, historiografia, fonts, etapes, característiques.
3. La Història de Violència, Matances, Guerres i Tiranies vigent.
4. La Història dels Drets Humans. I el futur del Dret Humà a la Pau.
5. Grans biografies pacifistes i noviolentes I i II.
6. Històries particulars de Pau, lluites noviolentes dels pobles.
7. La Història Mundial de la Noviolència i la Pau de l'Edat Antiga i l'Edat Medieval
8. La Història Mundial de la Noviolència i la Pau de l'Edat Moderna.
9. La Història Mundial de la Noviolència i la Pau de l'Edat Contemporània.
10. Serà possible un món en Pau en el què les guerres s'hagin acabat?

Metodologia

La metodologia de les sessions consistirà en una presentació teòrica d'aproximadament 75 minuts, l'emissió d'algun vídeo expositiu, aclaridor o que predisposarà al debat de màxim 15 minuts en total, i espai per al diàleg/debat/preguntes de 30 minuts.

Es facilitarà part de la bibliografia digitalitzada, així com les presentacions de cada sessió.

Bibliografia

ACKERMAN, Peter y DUVALL, J., *A Force More Powerfull. A Century of Nonviolent Conflict*. New York, Palgrave, 2000.

BARTKOWSKI, M.J. (Ed), *Recovering nonviolent History. Civil resistance in liberation struggles*, Lynne Rienner Publishers, Boulder, 2013.

DÍAZ DEL CORRAL, E., *Historia del pensamiento pacifista y noviolento contemporáneo*, Hogar del Libro, Barcelona, 1987.

CASTAÑAR PÉREZ, J., *Teoría e historia de la revolución noviolenta*. Virus Editorial, Barcelona, 2013.

CASTAÑAR PÉREZ, J., *Las revoluciones no violentas. Movimientos y teorías*. Ediciones Revolussia, Cáceres, 2020.

GARCÍA PICAZO, P., *La guerra y la paz, en teoría. Un recorrido por la historia y el pensamiento de los clásicos internacionales*, Tecnos, Madrid, 2016.

GLASS, C., *Desertores. Una historia silenciada de la Segunda Guerra Mundial*. Planeta, Barcelona, 2014.

GONZÁLEZ, N., *Los Derechos Humanos en la Historia*, Publicacions UAB, Bellaterra, 1998.

LÓPEZ MARTÍNEZ, Mario, *Política sin violencia. La no violencia como humanización de la política*. Universidad Minuto de Dios, Bogotá, 2010.

LÓPEZ MARTÍNEZ, Mario (dir.) *Enciclopedia de paz y conflictos*. Granada, Consejería Educación y Ciencia-Editorial Universidad de Granada, 2004.

MUÑOZ, F.A., LÓPEZ MARTÍNEZ, M., *Historia de la Paz. Tiempos, espacios y actores*. Instituto de la Paz y los Conflictos. Granada, 2000.

MORRIS, I., *Guerra, ¿para qué sirve? El papel de los conflictos en la civilización*. Ático de los Libros, Barcelona, 2022.

PARKER, G. (Ed), *Historia de la guerra*. Ed. Akal, Madrid, 2010.

PÉREZ ESQUIVEL, A., *Caminar junto a los pueblos*. Lugar Editorial, Madrid, 1998.